

Radyoaktif İyot Ablasyonu Tedavisi ve Over Rezervi

Berna Evranos Ögmen¹, Sevgül Faki², Şefika Burçak Polat², Nagihan Beştepe¹, Reyhan Ersoy², Bekir Çakır²

¹Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

²Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Giriş: Tiroid kanseri en sık görülen endokrin malignitedir ve >%90'ını differansiye tiroid kanserleri (DTK) oluşturur. DTK tedavisinde cerrahi sonrasında adjuvan tedavi olarak radyoaktif iyot ablasyon (RAI) tedavisi kullanılabilir. RAI tedavisinin gonadal rezerv üzerine net etkisi bilinmemektedir. Bu çalışmada RAI tedavisi sonrası over rezervini değerlendirmek amaçlanmıştır.

Metod: Çalışmaya 40 yaşından genç overyen yetmezliği olmayan, RAI tedavisi alması planlanan 23 tiroid kanserli kadın hasta alındı. Bu hastaların RAI tedavisi öncesi ve sonrası 3. ve 6. ayda foliküler fazın 3. gününde bakılan follikül stimüle edici hormon (FSH), lüteinizan hormon (LH) ve estradiol düzeyleriyle, antimüllerian hormon (AMH) değerleri kaydedilmiştir. Tekrarlı ölçümlerin varyans analizinde Friedman testi kullanılmıştır.

Sonuçlar: Yaş ortalaması 30.8±5.4 (21-38) olan hastaların %65.2'si (15) 100 mci, %34.8'i (8) 150 mci RAI tedavisi aldı. Hastaların AMH median değeri tedavi öncesinde; 4.73 (0.32-18.76) ng/mL, 3. ayda; 1.45 (0.01-3.93) ng/mL; 6. ayda 1.52 (0.08-9.01) ng/mL, FSH median değeri tedavi öncesinde; 6.19 (3.78-15.5) mIU/mL, 3. ayda; 5.83 (4.19-35.36) mIU/mL, 6. ayda 7.35 (4.24-20.55) mIU/mL, LH median değeri tedavi öncesinde; 5.45 (2.71-11.63) mIU/mL, 3. ayda; 6.7 (1.79-35.37) mIU/mL, 6. ayda 5.79 (2.04-20.21) mIU/mL, estradiol median değeri tedavi öncesinde; 40.76 (24.06-115.4) pg/mL, 3. ayda; 59.02 (25.8-210.3) pg/mL, 6. ayda 41.3 (26.46-162) pg/mL saptandı. Hastaların RAI sonrası AMH düzeyleri 3. ve 6. ayda bazale göre anlamlı olarak azalırken (P<0.001), 3. ve 6. aylar arasında fark görülmedi (p>0.05). FSH, LH ve estradiol değerleri RAI öncesi ve sonrasında anlamlı olarak değişmedi (p>0.05). AMH ve diğer ölçümler hastaların RAI dozundan etkilenmedi (p>0.05).

	RAI öncesi	RAI sonrası 3. ay	RAI sonrası 6. ay	p
AMH ng/mL	4.73 (0.32-18.76)	1.45 (0.01-3.93)	1.52 (0.08-9.01)	0.001
FSH mIU/mL	6.19 (3.78-15.5)	5.83 (4.19-35.36)	7.35 (4.24-20.55)	
LH mIU/mL	5.45 (2.71-11.63)	6.7 (1.79-35.37)	5.79 (2.04-20.21)	p>0.05
Estradiol pg/mL	40.76 (24.06-115.4)	59.02 (25.8-210.3)	41.3 (26.46-162)	

Tartışma: AMH over rezervindeki değişikliklerin değerlendirilmesinde FSH'ya göre daha etkin ve değişikliklerden daha erken etkilenebilen bir belirteçdir. RAI sonrası AMH değerleri anlamlı olarak düşmektedir. RAI tedavisi ile over rezervi azalıyor gibi görünmektedir. Bu çalışma RAI tedavisinin over rezervi üzerine etkisinin, değişen AMH düzeyleri aracılığıyla, değerlendirildiği ilk prospektif klinik çalışmadır.